

Stres ovlivňuje výkon mnoha způsoby

Eustres a **Distres** má vliv na motivaci

Stres

Vztah mezi pozitivním a škodlivým stresem a vybranými motivačními faktory

Studie WORKtest

Eva Urbanova, Assessment Technology

Vliv pozitivního a škodlivého stresu na motivaci

Úvod do studie

V rámci této studie bylo analyzováno chování a pocity více než 1300 respondentů napříč 21 různými obory a pracovními pozicemi. Hlavním cílem bylo prozkoumat, **jak škodlivý stres (distres) a pozitivní stres (eustres) souvisí s motivačními faktory a jak se tyto vztahy liší mezi muži a ženami**. Studie přináší hlubší porozumění dynamice pracovního prostředí a nabízí cenné přehledy pro management a HR oddělení.

Cíl Studie

- Prozkoumat vztahy mezi škodlivým a pozitivním stresem (distrese a eustres) a vybranými motivačními faktory výkonu:
  - Motivace na výsledek
  - Sebmotivace
  - Aktivita
  - Vysoké pracovní nasazení
- Identifikovat klíčové motivační faktory ovlivňující výkon ve vztahu ke stresu
- Rozlišit, jak se tyto vztahy liší mezi muži a ženami.

1

Metodologie - psychometrika WORKtest již od roku 2004

Studie vychází z analýzy dat více než 1300 respondentů z 21 různých oborů a pracovních pozic. Hlavní proměnné zahrnují aktivitu, motivaci na výsledek, sebmotivaci, výši pracovního nasazení, škodlivý stres (distres) a pozitivní stres (eustres). Byly použity kvantitativní metody sběru dat a analýzy interních hodnotících reportů psychometricky WORKtest. Pro analýzu byly využity metody deskriptivní statistiky a Pearsonova korelace k posouzení vztahů mezi proměnnými.

Očekávání

Očekáváme, že výsledky studie odhalí cenné informace o tom, jak škodlivý stres (distres) a pozitivní stres (eustres) ovlivňují motivaci zaměstnanců. Specificky se zaměříme na identifikaci faktorů, které stres ovlivňuje nejvíce. Naší snahou bylo zejména zjistit, zda má škodlivý stres dopad na vybrané motivační faktory.

Závěr

Studie odhalila, že vztah mezi škodlivým a pozitivním stresem na vybrané motivační faktory nebyl výrazně silný. To naznačuje, že přímý vliv stresu na motivace a pracovní výkon je komplexnější a závislý na dalších faktorech. Závěr jsme rozšířili o další ukazatele motivačních faktorů s cílem najít vzájemné korelace – strana 5-6.

Výsledné hodnoty Eustres a Distres na vybrané motivační faktory

Studie odhalila několik klíčových korelací – vztahů na jednotlivé proměnné:

Aktivita	1,00	0,38	0,31	0,70	-0,06	0,37
Motivace na výsledek	0,38	1,00	0,53	0,63	0,08	0,33
Sebemotivace	0,31	0,53	1,00	0,62	-0,01	-0,02
Vysoké pracovní nasazení	0,70	0,63	0,62	1,00	0,00	0,16
Stres Distres	-0,06	0,08	-0,01	0,00	1,00	-0,04
Stres Eustres	0,37	0,33	-0,02	0,16	-0,04	1,00
	Aktivita	Motivace na výsledek	Sebemotivace	Vysoké pracovní nasazení	Stres Distres	Stres Eustres

2

Z výše uvedených korelací vyplývá, že škodlivý stres (distres) má tendenci slabě negativně ovlivňovat motivační faktory výkonu, zatímco pozitivní stres (eustres) s těmito faktory souvisí pozitivně, ačkoli vztah je stále poměrně slabý. To naznačuje, že řízení stresu a podpora pozitivního stresu na pracovišti mohou hrát klíčovou roli ve zlepšení motivace a pracovního nasazení.

- **Stres (Distres a Eustres) má variabilní vztah k motivačním faktorům výkonu.** Silnější korelace byly pozorovány mezi distresem a motivací na výsledek. To naznačuje, že vyšší úroveň stresu mohou negativně ovlivnit motivaci dosáhnout výsledků.
- **Sebemotivace a síla pracovního nasazení vykazují odlišné korelace se stresem,** což ukazuje na možnou odolnost těchto faktorů vůči negativním dopadům stresu.

- **Distres a Motivace na výsledek:** Tato korelace naznačuje slabý negativní vztah, což znamená, že vyšší úrovně distresu mohou být spojeny s nižší motivací na výsledek.
- **Distres a Sebemotivace:** Opět slabý negativní vztah, naznačuje, že vyšší úrovně distresu mohou mírně ovlivnit sebemotivaci.
- **Distres a síla Pracovního nasazení:** Velmi slabý negativní vztah, který ukazuje, že distres má omezený dopad na sílu pracovního nasazení.
- **Eustres a Motivace na výsledek:** Slabá až střední pozitivní korelace, což znamená, že pozitivní stres může pozitivně ovlivnit motivaci na výsledek.
- **Eustres a Sebemotivace:** Střední pozitivní korelace naznačuje, že vyšší úrovně eustresu mohou podporovat sebemotivaci.
- **Eustres a síla Pracovního nasazení:** Slabý až střední pozitivní vztah, ukazující, že eustres může mít pozitivní vliv na pracovní nasazení.

Z výše uvedených korelací vyplývá, že pozitivní stres (**eustres**) má obecně lepší potenciál pozitivně ovlivnit motivační faktory výkonu než škodlivý stres (**distres**). Pozitivní vliv eustresu má vliv na motivaci na výsledek.

Pozitivní a škodlivý stres má vliv i na další motivační faktory výkonu, o které jsme studii rozšířili.

3

Abychom našli souvislost i s jinými faktory motivace a pozitivního či škodlivého stresu, prozkoumali jsme všech 36 motivačních faktorů, kde jsme hledali souvislosti.

Distres:

Má dopad a souvislost s těmito motivačními faktory:

- **Touha získat vliv** (motivuje touha po moci a vlivu), kdy se jedná o rizikový motivační faktor, který má silnější korelaci **0,53 s Distresem** (škodlivým stresem). Tento výsledek ukazuje, že motivace „získat vliv a moc“ má vztah se škodlivým stresem, což znamená, že lidé s touto motivací mohou být více náchylní k negativním účinkům distresu.
- **Materiální odměny** (hmotné stimuly, materialismus) mají korelaci **0,39 s Distresem** (škodlivým stresem). Tento motivační faktor ukazuje náchylnost ke škodlivému stresu.

Eustres:

má pozitivní dopad a souvislost (korelaci nad 0.5) s těmito motivačními faktory:

Brand – práce ve firmě se značkou (motivuje práce ve velké firmě se známou značkou)

Individuální, samostatná práce (motivuje vlastní odpovědnost)

Náročnost úkolů (motivuje různorodost úkolů)

Práce pod tlakem (motivuje míra stresu)

Sebeprosazování (motivuje touhu prosadit se)

Úcta a satisfakce (motivuje společenské uznání).

Rozdíl mezi muži a ženami

Analýza naznačuje, že ženy **mohou být více citlivé na škodlivý i pozitivní stres než muži**, což může být prospěšné pro jejich pracovní výkon a motivaci. Tento rozdíl v percepci a reakci na stresové faktory je důležitým zjištěním pro řízení a lidských zdrojů.

Ze zdrojů benchmark dat psychometrie worktest data jasně ukazují vztahy stresu mezi muži a ženami.

Muži:

- Stres – Eustres (pozitivní stres) 54.5%
- Stres – **Distres** (škodlivý stres) 50.02%

Ženy:

- Stres – Eustres (pozitivní stres) 56.7%
- Stres – **Distres** (škodlivý stres) 51.7%

Doporučení pro HR a management:

Pro management **je důležité rozpoznat, že minimální úroveň distresu mohou působit motivačně**, ale je zásadní stres udržovat na kontrolované úrovni, aby nedocházelo k negativním dopadům na pracovní nasazení nebo sebemotivaci.

- **Investice do programů pro rozvoj odolnosti proti stresu** a technik pro jeho řízení mohou pomoci zaměstnancům lépe využít pozitivní aspekty eustresu a minimalizovat negativní dopady distresu.
- Vedení by mělo implementovat **pravidelné individuální konzultace mezi manažery a zaměstnanci** pro identifikaci potenciálních stresorů a vytváření strategií pro jejich řízení a překonávání.
- Zařazení **vzdělávání zaměřené na efektivní řízení času a prioritizaci úkolů**, aby zaměstnanci měli jasné nástroje pro snížení stresu spojeného s pracovním vytížením.

Tato analýza a interpretace poskytují vedení firmy náhled na to, jak mohou škodlivý a pozitivní stres ovlivnit motivační faktory výkonu a nabízejí vodítko pro formování strategií zaměřených na zlepšení pracovního prostředí a podporu zaměstnanecké pohody.

Doporučení pro vedení firmy:

- **Podporujte vzdělávání** zaměstnanců o rozdílech mezi distresem a eustresem a o tom, jak pozitivně využívat stres pro zlepšení výkonu.
- **Nabídněte programy** a workshopy zaměřené na rozvoj odolnosti a sebemotivace, které pomohou zaměstnancům lépe zvládat stresové situace.

- **Zaveďte personalizované přístupy k motivaci a rozvoji zaměstnanců** s ohledem na rozdíly ve vztahu mezi stresem a motivačními faktory.
- **Posilujte zdravou firemní kulturu**, která podporuje vyvážený pracovní život a nabízí dostatek prostoru pro odpočinek a regeneraci, aby se předcházelo negativnímu stresu.

Doporučení pro zaměstnance:

1. **Rozvíjejte svou odolnost vůči stresu:** Investujte čas a úsilí do osobního rozvoje a naučte se efektivní strategie pro zvládnání stresu. To může zahrnout cvičení, meditaci, relaxační techniky nebo hledání podpory u profesionálů.
2. **Komunikujte se svým nadřízeným:** Buďte otevření ohledně svých pocitů stresu a potřeb ohledně pracovního prostředí. Pravidelná komunikace s manažery může vést k identifikaci potenciálních stresorů a nalezení řešení pro jejich zvládnání.
3. **Pečujte o své fyzické a duševní zdraví:** Udržujte zdravý životní styl a vyhýbejte se škodlivým způsobům zvládnání stresu, jako je nadměrná konzumace alkoholu nebo nezdravé stravovací návyky. Pravidelný pohyb, vyvážená strava a dostatek spánku mohou přispět k celkovému zlepšení vašeho zdraví, což vám pomůže lépe zvládat stres.

5

Závěr a doporučení:

Stres má na pracovní výkon složitý vliv, který nelze zredukovat pouze na jeho dopad na motivaci.

Ačkoli korelace mezi stresem a některými motivačními faktory mohou být slabé, stres (jak distres, tak eustres) ovlivňuje pracovní výkon mnoha dalšími způsoby, včetně:

1. **Psychické a fyzické zdraví:** Dlouhodobý distres může mít negativní dopady na psychické a fyzické zdraví, což může vést ke snížení pracovního výkonu. Eustres, naopak, může stimulovat a zlepšit výkon díky jeho pozitivnímu vzrušení a zvýšení pozornosti.
2. **Rozhodování a řešení problémů:** Stres může ovlivnit schopnost jednotlivce efektivně se rozhodovat a řešit problémy. Zatímco mírné úrovně stresu mohou zlepšit schopnost rychle reagovat na výzvy, vysoké úrovně distresu mohou vést k rozhodovací paralýze nebo chybám v úsudku.
3. **Týmová dynamika:** Stres může ovlivnit interakce mezi členy týmu, komunikaci a spolupráci. Pozitivní stres může podporovat týmovou soudržnost při společném překonávání výzev, zatímco negativní stres může vést k konfliktům a narušení týmové práce.
4. **Angažovanost a odhodlání:** Stres může ovlivnit úroveň angažovanosti a odhodlání k práci. Distres může vést k vyhoření a snížené angažovanosti, zatímco eustres může posílit odhodlání a odolnost při čelení výzvám.

Z výše uvedeného je klíčové uvědomit si, že složitě vztahy mezi stresem a výkonem existují a mají významné důsledky pro pracovní prostředí.

Pro management je klíčové najít správnou rovnováhu ve vytváření výzev a podporujícího prostředí, aby se maximalizoval pozitivní dopad stresu a minimalizovaly jeho negativní důsledky.

Implementace strategií pro zvládnání stresu, podpora zdravého pracovního prostředí a rozvoj odolnosti mezi zaměstnanci jsou zásadní pro udržení a zlepšení pracovního výkonu.